

BIBLIOTECA DIGITALĂ
A COMUNEI LUMINA

ENIGMA OTILIEI

George Călinescu

CUPRINS

1. Partea I - Opera: particularități ale romanului
2. Partea II - Personajul: Otilia Mărculescu
3. Partea III - Relația dintre Felix Sima și Otilia Mărculescu
4. Partea IV - Schița rapidă cu mnemonics
5. Partea V - Subiect, barem și schelet de eseu
6. Partea VI - Flashcards

PARTEA I. OPERA - PARTICULARITĂȚILE ROMANULUI

I. Curent literar + două trăsături

Romanul *Enigma Otiliei*, publicat în 1938, aparține realismului obiectiv de factură balzaciană, dar este și un roman de sinteză estetică, deoarece integrează elemente romantice, clasice și moderne. George Călinescu, critic și istoric literar, construiește o frescă a societății burgheze bucureștene de la începutul secolului al XX-lea, punând în centru tema moștenirii, a familiei, a banului și a formării tânărului intelectual.

- **Trăsătura 1 - respectarea principiului veridicității și verosimilității.** Acțiunea este plasată într-un cronotop realist: Bucureștiul de la începutul secolului al XX-lea, strada Antim, casa lui Costache Giurgiuveanu, dar și spații precum moșia din Bărağan. Descrierea casei are funcție caracterologică: dezordinea, degradarea și acumularea de obiecte sugerează lumea sufocată de interes, avarie și instincte sociale.
- **Trăsătura 2 - personaje tipice în situații tipice.** Romanul realist creează tipologii sociale: Costache este avarul, Stănică Rațiu este arivistul, Aglae este baba absolută, Aurica este fata bătrână, Pascalopol este moșierul rafinat, Felix este tânărul intelectual, iar Otilia rămâne figura feminină enigmatică.

CITAT / FORMULARE: „Aici nu stă nimeni.”

Cum îl folosești: se poate folosi pentru incipit, pentru atmosfera casei lui Costache și pentru senzația de intrare într-o lume degradată, închisă și ambiguă.

MNEMONIC: C.A.L.I.N. PENTRU ROMANUL REALIST-BALZACIAN

C = Context: 1938, George Călinescu, realism obiectiv, factură balzaciană.

A = Avere: moștenirea lui Costache declanșează conflictul social.

L = Lume burgheză: București, strada Antim, familia Tulea, clanul intereselor.

I = Inițiere: Felix se maturizează sentimental și profesional.

N = Narator: obiectiv, omniscient, cu focalizare largă asupra societății.

II. Tema + două secvențe

Tema romanului este prezentarea societății burgheze bucureștene de la începutul secolului al XX-lea, surprinsă prin mecanismele banului, ale moștenirii și ale relațiilor de familie. În același timp, opera urmărește formarea lui Felix Sima, tânărul orfan care intră în casa lui Costache și descoperă o lume dominată de interes, suspiciune, rivalitate și aparențe. Alte teme importante sunt paternitatea, iubirea, condiția femeii și degradarea familiei sub presiunea averii.

Secvența 1 - Incipitul romanului

Incipitul este semnificativ pentru tema operei, deoarece fixează spațiul realist și introduce personajele într-o manieră balzaciană. Felix Sima ajunge în București, pe strada Antim, la casa tutorelui său, Costache Giurgiuveanu. Casa are o funcție simbolică: arhitectura ei amestecată, dezordinea și atmosfera apăsătoare anticipează caracterele celor care locuiesc acolo. Intrarea lui Felix în acest spațiu echivalează cu intrarea într-o lume a interesului material, a ipocriziei și a luptei pentru moștenire.

Secvența 2 - Boala lui Costache și lupta pentru moștenire

O altă secvență relevantă este cea a îmbolnăvirii lui Costache, moment care scoate la suprafață adevăratele intenții ale clanului Tulea. În locul compasiunii, rudele manifestă calcul, nerăbdare și interes pentru avere. Stănică Rațiu speculează slăbiciunea bătrânului, iar conflictul succesoral se intensifică. Scena evidențiază degradarea relațiilor de familie într-o societate în care banul devine criteriul suprem.

MNEMONIC DE SCENĂ PENTRU OPERĂ: IN-MO

IN = Incipit: Felix, strada Antim, casa lui Costache, intrarea în lumea burgheză.

MO = Moștenire: boala lui Costache, clanul Tulea, Stănică, lăcomie și conflict.

III. Două elemente de structură, compoziție și limbaj

1. Titlul

Titlul este eponim și simbolic. Inițial, romanul urma să se numească *Părinții Otiliei*, accentuând tema paternității și a protecției. Titlul *Enigma Otiliei* mută centrul de interes asupra misterului feminin și asupra imposibilității lui Felix de a înțelege complet personalitatea Otiliei. Enigma nu este doar a personajului, ci și a iubirii, a feminității și a maturizării sentimentale.

2. Conflictul

Conflictul central este exterior și social, fiind declanșat de averea lui Costache Giurgiuveanu și de lupta pentru moștenire. Aglae, Stănică și celelalte personaje gravitează în jurul banilor, iar relațiile familiale sunt deformate de interes. Există și un

conflict erotic: rivalitatea dintre Felix și Pascalopol pentru Otilia. În plan interior, Felix trăiește un conflict de maturizare, oscilând între iubirea pentru Otilia și nevoia de stabilitate, carieră și devenire profesională.

3. Perspectiva narativă

Perspectiva narativă este obiectivă, cu narator omniscient și omniprezent, care relatează la persoana a III-a. Totuși, romanul introduce și o tehnică modernă: Felix funcționează uneori ca reflector al evenimentelor, deoarece cititorul descoperă lumea casei lui Costache prin privirea lui. Astfel, realismul obiectiv este completat de o nuanță modernă a percepției.

MNEMONIC PENTRU STRUCTURĂ: TIT-CO-PER

TIT = titlul eponim: Otilia devine centrul misterului feminin.

CO = conflict: moștenire, ban, familie, rivalitate erotică.

PER = perspectivă: narator omniscient + Felix ca reflector.

Concluzie pentru opera studiată

Prin temă, structură, perspectivă și construcția personajelor, Enigma Otiliei ilustrează romanul realist-obiectiv de factură balzaciană. Opera surprinde o societate în care banul și moștenirea distrug legăturile afective, iar iubirea devine parte a procesului de maturizare. Călinescu creează o lume realistă, dar o nuanțează prin ambiguitatea Otiliei și prin inițierea sentimentală a lui Felix.

PARTEA II. PERSONAJUL - OTILIA MĂRCULESCU

Această secțiune poate fi folosită pentru subiectul despre particularitățile de construcție a unui personaj. Ea păstrează cerințele de BAC: statut social, moral și psihologic, trăsătură dominantă evidențiată prin două episoade, mijloace de caracterizare și concluzie.

Tipologie literară

- personaj principal, deoarece participă decisiv la evoluția lui Felix și la tensiunile familiei Giurgiuveanu;
- personaj eponim, deoarece numele ei apare în titlul romanului;
- personaj complex și enigmatic, fiind perceput diferit de fiecare personaj;
- personaj feminin modern, deoarece refuză fixarea într-un rol previzibil;
- personaj de contrast, pentru că pune în lumină imaturitatea lui Felix, rafinamentul lui Pascalopol și rigiditatea clanului Tulea.

I. Statutul social, moral și psihologic

Statutul Otiliei Mărculescu

Social	Moral și psihologic
• fiica celei de-a doua soții a lui Costache Giurgiuveanu; • orfană, aflată în tutela lui Costache; • studentă la Conservator; • dependentă material de Costache, dar liberă în atitudine; • plasată între protecția lui Pascalopol și iubirea adolescentină a lui Felix.	• moral: bună, empatică, sinceră, altruistă; • moral: corectă, pentru că nu vrea să devină obstacol în calea lui Felix; • psihologic: sensibilă, inteligentă afectiv, rafinată, spontană; • psihologic: autonomă, contradictorie, greu de încadrat, cu spirit reflexiv.

MNEMONIC PENTRU STATUT: S.M.P.

S = Social: orfană, studentă la Conservator, în tutela lui Costache.
M = Moral: bunătate, sinceritate, altruism, autocontrol.
P = Psihologic: sensibilitate, inteligență afectivă, autonomie, enigmă.

II. Trăsătura dominantă + două episoade

Pentru caracterizare, cea mai ușor de susținut trăsătură este aura enigmatică, rezultată din amestecul de spontaneitate, libertate, sensibilitate și autocontrol. Otilia nu este contradictorie pentru că ar fi superficială, ci pentru că refuză să fie redusă la o singură formulă. Ea iubește, protejează, se retrage, glumește și decide lucid, fără să își explice complet motivele.

Episodul 1 - Refuzul de a purta doliu

O scenă importantă este aceea în care Otilia refuză să poarte doliu, deși îl iubise mult pe Costache. Gestul nu trebuie citit ca lipsă de sensibilitate, ci ca refuz al convenției exterioare. Otilia trăiește afectiv, dar nu acceptă teatrul social al durerii. Scena evidențiază libertatea interioară, sinceritatea și autonomia ei morală.

Episodul 2 - Otilia vine în camera lui Felix

O altă scenă relevantă este aceea în care, după moartea lui Costache, Otilia vine în camera lui Felix pentru a-i dovedi iubirea. Momentul arată tandrețe și disponibilitate afectivă, dar și diferența dintre cei doi. Felix vede iubirea ca pe o formă de stabilitate și viitor comun, în timp ce Otilia înțelege că prezența ei poate deveni o piedică pentru cariera lui. Tocmai această luciditate o determină să aleagă siguranța oferită de Pascalopol.

Episodul 3 - Finalul romanului, pentru enigmă

Finalul poate fi folosit ca episod suplimentar. Felix o regăsește pe Otilia doar prin fotografia arătată de Pascalopol, iar imaginea femeii mature nu mai corespunde amintirii adolescentei enigmatice. Pentru Felix, Otilia rămâne o întrebare deschisă, iar enigma ei nu se dizolvă nici după trecerea timpului.

CITAT / FORMULARE: „Otilia era o enigmă.”

Cum îl folosești: arată imposibilitatea lui Felix de a o înțelege complet și poate introduce ideea că personajul este construit prin percepții multiple.

MNEMONIC PENTRU PERSONAJ: O.T.I.L.I.A.

O = Orfană: statut fragil, dependent de tutela lui Costache.
T = Tandrețe: îl sprijină pe Felix în momentele dificile.
I = Inteligență afectivă: înțelege ce simt ceilalți.
L = Libertate: refuză convențiile rigide.
I = Inconsecvență aparentă: de aici aura enigmatică.
A = Autonomie: alege singură drumul care i se pare potrivit.

III. Mijloace de caracterizare

- **Caracterizarea directă** apare prin opiniile celorlalte personaje: Felix o idealizează, Pascalopol o înțelege mai matur, Aglae o privește cu ostilitate, iar Costache o protejează imperfect.
- **Autocaracterizarea** este discretă, dar se observă în replicile prin care Otilia își afirmă nevoia de libertate și imposibilitatea de a se fixa într-un tipar.
- **Caracterizarea indirectă** se realizează prin gesturi, alegeri, relația cu Felix, relația cu Pascalopol, refuzul convențiilor și plecarea finală.
- **Tehnica perspectivelor multiple** este esențială: Otilia nu este prezentată printr-o singură voce, ci prin privirile contradictorii ale celorlalți.

Concluzie pentru personaj

Otilia Mărculescu este un personaj feminin complex, construit prin enigmă, sensibilitate și autonomie. Ea nu reprezintă doar obiectul iubirii lui Felix, ci și o formă de libertate pe care acesta nu o poate înțelege complet. Prin Otilia, romanul depășește tiparul realist strict și introduce ambiguitatea modernă a feminității.

PARTEA III. RELAȚIA DINTRE FELIX SIMA ȘI OTILIA MĂRCULESCU

Această secțiune modifică și clarifică materialul despre relația dintre două personaje. Structura respectă cerințele din barem: statutul celor doi, relația evidențiată prin două episoade, două elemente de structură/compoziție relevante și concluzie.

Introducere

Relațiile dintre personaje sunt fundamentale într-o operă epică, deoarece ele declanșează conflictul și evoluția acțiunii. În romanul lui George Călinescu, relația dintre Felix și Otilia este nucleul inițierii sentimentale a tânărului și devine spațiul în care se confruntă două moduri diferite de a înțelege iubirea: nevoia de stabilitate a lui Felix și nevoia de libertate a Otiliei.

I. Statutul social, moral și psihologic al personajelor

Tabel de memorat: Felix vs. Otilia

Statut	Felix Sima	Otilia Mărculescu
Social	orfan, student la Medicină, nepotul doctorului Sima, aflat în tutela lui Costache Giurgiuveanu	orfană, fiica celei de-a doua soții a lui Costache, studentă la Conservator, dependentă de protecția tutorelui
Moral	inteligent, devotat, serios, sensibil, capabil de iubire sinceră	bună, empatică, sinceră, altruistă, dar atentă să nu blocheze împlinirea lui Felix
Psihologic	inițial imatur emoțional, lipsit de experiență, apoi maturizat prin relația cu Otilia	sensibilă, rafinată, spontană, autonomă afectiv, greu de înțeles pe deplin

MNEMONIC DE CONTRAST: FELIX = S.M.I. / OTILIA = L.E.A.

Felix S.M.I. = Stabilitate, Medicină, Inițiere.

Otilia L.E.A. = Libertate, Enigmă, Autonomie.

Formula de ținut minte: Felix vrea stabilitate; Otilia alege libertatea.

II. Relația ilustrată prin două episoade

Episodul 1 - Scrisoarea prin care Felix își mărturisește iubirea

O primă scenă semnificativă este aceea în care Felix își mărturisește iubirea printr-o scrisoare. Otilia nu reacționează imediat, iar tăcerea ei îl tulbură pe Felix, care fuge de acasă. Când Otilia îl caută, îi spune că a citit scrisoarea, dar că a uitat de ea fiind preocupată. Secvența arată diferența dintre cei doi: pentru Felix, iubirea este gravă, definitivă și neliniștitoare; pentru Otilia, iubirea rămâne sinceră, dar fluidă, amestecată cu spontaneitate și libertate.

Episodul 2 - Otilia în camera lui Felix

O altă scenă importantă este aceea în care, după moartea lui Costache, Otilia vine în camera lui Felix pentru a-i dovedi iubirea. Discuția lor evidențiază raportarea diferită la sentiment: Felix dorește o iubire stabilă, aproape conjugală, în timp ce Otilia percepe iubirea ca pe o aventură afectivă a libertății. Ea înțelege că ar putea deveni o piedică în cariera lui Felix și îl părăsește, alegând siguranța căsătoriei cu Pascalopol.

Episod bonus - Finalul romanului

Finalul arată transformarea relației. Felix devine un medic recunoscut, iar Otilia este văzută doar prin fotografia arătată de Pascalopol. Imaginea ei matură nu mai coincide cu amintirea fetei de altădată. Pentru Felix, Otilia rămâne enigma tinereții, iar relația lor devine o experiență de formare, nu o iubire împlinită.

MNEMONIC PENTRU EVOLUȚIA RELAȚIEI: S.C.F.

S = Scrisoarea: mărturisire, tăcere, neliniștea lui Felix.

C = Camera: iubire, diferență de viziune, desprindere.

F = Final: maturizarea lui Felix și enigma Otiliei.

III. Două elemente de structură/compoziție relevante pentru relație

1. Titlul

Titlul este relevant pentru relația Felix-Otilia deoarece subliniază caracterul enigmatic al personajului feminin. Otilia este iubită de Felix, protejată de Pascalopol și judecată de clanul Tulea, dar nu este înțeleasă complet de niciunul. Pentru Felix, ea devine o experiență a misterului și a maturizării.

2. Conflictul

Conflictul relației este mai ales erotic și psihologic. Felix își dorește stabilitate, certitudine și un viitor comun, în timp ce Otilia refuză fixarea într-un model previzibil. Conflictul este amplificat de prezența lui Pascalopol, care reprezintă protecția matură, rafinată și sigură. În plan social, relația este influențată de lupta pentru moștenire și de insecuritatea materială a Otiliei.

3. Perspectiva narativă

Perspectiva narativă obiectivă permite prezentarea relației din exterior, dar Felix funcționează adesea ca reflector. De aceea, Otilia apare filtrată prin sensibilitatea și imaturitatea lui sentimentală. Cititorul nu primește o explicație definitivă a Otiliei, ci o imagine compusă din gesturi, replici, tăceri și percepții contradictorii.

Concluzie pentru relație

Relația dintre Felix Sima și Otilia Mărculescu se construiește prin tensiunea dintre stabilitate și libertate. Felix iubește sincer, dar imatur, căutând certitudine, în timp ce Otilia iubește fără să accepte captivitatea unei relații care i-ar putea limita și pe ea, și pe el. De aceea, iubirea lor nu se finalizează prin căsătorie, ci prin maturizarea lui Felix și prin păstrarea Otiliei ca enigmă afectivă.

PARTEA IV. SCHIȚA RAPIDĂ CU MNEMONICS

Această parte este pentru recapitulare vizuală. Elevii o citesc pe verticală, bloc cu bloc. Fiecare cod mnemonic trebuie repetat fără material, apoi completat din memorie.

A. Opera

CONTEXT - CURENT - AN

Curent literar: realism obiectiv de factură balzaciană.

An apariție: 1938.

Tip de roman: realist, obiectiv, social, de sinteză estetică.

Autor: George Călinescu, critic și istoric literar.

Formulă: narator omniscient, personaje tipice, conflict de moștenire.

C.A.L.I.N. - CONCEPTE-CHEIE

C: Context bucureștean, începutul secolului XX.

A: Avera lui Costache declanșează conflictul.

L: Lume burgheză, familie degradată de interes.

I: Inițierea sentimentală și intelectuală a lui Felix.

N: Narator obiectiv, omniscient, cu tehnici moderne.

TEMĂ + EPISOADE

Temă: societatea burgheză bucureșteană, moștenirea, familia, iubirea și formarea.

Episod 1: Incipitul - Felix intră în casa lui Costache.

Episod 2: Boala lui Costache - lupta pentru avere.

Bonus relație: Otilia în camera lui Felix - iubire și desprindere.

STRUCTURĂ - COMPOZIȚIE - LIMBAJ

Titlu: enigma Otiliei, misterul feminin, experiența lui Felix.

Conflict: moștenire, ban, familie, rivalitate erotică.

Perspectivă: obiectivă, persoana a III-a, narator omniscient.

Incipit: descriere balzaciană a casei și a mediului.

Stil: obiectiv, detaliat, caracterologic, cu observație socială.

B. Personajul - Otilia Mărculescu

STATUT INIȚIAL -> EVOLUȚIE

Start: orfană, studentă la Conservator, în tutela lui Costache.

Protecție: Costache o iubește, dar nu îi asigură viitorul.

Criză: moartea lui Costache și nesiguranța materială.

Alegere: pleacă alături de Pascalopol.

Final: rămâne în memoria lui Felix ca enigmă.

O.T.I.L.I.A. - TRĂSĂTURI

O = Orfană și vulnerabilă social.

T = Tandră și empatică față de Felix.

I = Inteligentă afectiv.

L = Liberă, greu de fixat în convenții.

I = Inconsecventă aparent, enigmatică.

A = Autonomă în alegerea destinului.

SCENE DE CARACTERIZARE

Doliu: refuză convenția exterioară a durerii.

Camera lui Felix: dovedește iubire, dar și libertate.

Finalul: fotografia păstrează enigma și distanța.

C. Relația Felix - Otilia

S.M.P. AL CELOR DOI

Social: amândoi sunt orfani, dar Otilia este mai vulnerabilă material.

Moral: Felix este devotat; Otilia este sinceră și altruistă.

Psihologic: Felix caută certitudine; Otilia caută libertate.

S.M.I. VS L.E.A.

Felix: Stabilitate, Medicină, Inițiere.

Otilia: Libertate, Enigmă, Autonomie.

Contrastul lor produce tensiunea relației.

S.C.F. - EVOLUȚIA RELAȚIEI

S = Scrisoarea: confesiune și tăcere.

C = Camera: iubire și imposibilitatea stabilității.

F = Finalul: Felix se maturizează, Otilia rămâne enigmă.

Tabel rapid de mnemotehnici

Literă / cod	Ce reții	Formulare de pus în eseu
CALIN	roman realist-balzacian	Călinescu fixează contextul social, averea, lumea burgheză, inițierea lui Felix și naratorul obiectiv.
IN-MO	tema operei	Incipitul introduce lumea burgheză, iar moștenirea arată degradarea familiei.
SMP	statut personaje	Social, moral și psihologic.
OTILIA	trăsături personaj	Otilia este orfană, tandră, inteligentă afectiv, liberă, enigmatică și autonomă.
SMI/LEA	contrast relație	Felix vrea stabilitate, Otilia alege libertatea.
SCF	evoluția relației	Scrisoarea, camera, finalul.
TIT-CO-PER	structură	Titlu, conflict, perspectivă.
ISEEC	eseu BAC	Introducere, Statut, Episoade, Elemente, Concluzie.

PARTEA V. SUBIECT, BAREM ȘI SCHELET DE ESEU

Subiectul al III-lea - relația dintre două personaje

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje într-un text narativ studiat, aparținând lui George Călinescu.

Repere de bifat în eseu

- prezentarea statutului social, moral și psihologic al fiecărui personaj;
- evidențierea relației prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, compoziție și/sau limbaj relevante pentru relație;
- introducere, cuprins și concluzie clare;
- minimum 400 de cuvinte și limbă literară.

MNEMONIC PENTRU ESEU: I.S.E.E.C.

I = Introducere: relațiile declanșează conflictul; Felix-Otilia = inițiere sentimentală.

S = Statut: social, moral, psihologic pentru fiecare personaj.

E = Episod 1: scrisoarea lui Felix și tăcerea Otiliei.

E = Episod 2: Otilia în camera lui Felix și plecarea cu Pascalopol.

C = Concluzie: iubirea nu se împlinește, dar îl maturizează pe Felix.

Schelet rapid de eseu

Secțiune	Ce scrii concret
Introducere	Enigma Otiliei este un roman realist-obiectiv de factură balzaciană, în care relația Felix-Otilia susține tema iubirii și a maturizării.
Statut Felix	Orfan, student la Medicină, inteligent, serios, devotat, dar inițial imatur sentimental.
Statut Otilia	Orfană, studentă la Conservator, sensibilă, empatică, liberă, autonomă și enigmatică.
Episod 1	Scrisoarea de iubire arată diferența dintre gravitatea lui Felix și spontaneitatea Otiliei.
Episod 2	Scena din camera lui Felix arată iubirea, dar și imposibilitatea stabilității comune.
Element 1	Titlul subliniază enigma Otiliei și imposibilitatea lui Felix de a o înțelege complet.
Element 2	Conflictul erotic se combină cu conflictul social al moștenirii.
Concluzie	Relația lor este o experiență de inițiere, nu o iubire împlinită.

Model de introducere

Romanul Enigma Otiliei, de George Călinescu, publicat în 1938, aparține realismului obiectiv de factură balzaciană și surprinde societatea burgheză bucureșteană de la începutul secolului al XX-lea. În acest univers dominat de avere, moștenire și interese familiale, relația dintre Felix Sima și Otilia Mărculescu are rol inițiativ, deoarece marchează maturizarea afectivă a tânărului. Cei doi se apropie prin condiția de orfani și prin sensibilitate, dar se despart prin modul diferit de a înțelege iubirea: Felix caută stabilitate, iar Otilia alege libertatea.

Model de concluzie

În concluzie, relația dintre Felix și Otilia ilustrează tensiunea dintre iubirea adolescentină și libertatea unei feminități enigmatice. Felix trăiește iubirea ca pe o certitudine necesară, în timp ce Otilia o trăiește ca pe o experiență afectivă care nu trebuie să împiedice destinul celuilalt. De aceea, despărțirea lor nu înseamnă eșec total, ci maturizarea lui Felix și transformarea Otiliei într-o enigmă a memoriei.

PARTEA VI. FLASHCARDS

Folosește aceste întrebări pentru recapitulare activă. Acoperă răspunsul, spune ideea cu voce tare, apoi verifică formularea.

Întrebare	Răspuns de memorat
Cine este autorul romanului Enigma Otiliei?	George Călinescu, critic și istoric literar, romancier reprezentativ pentru perioada interbelică.
În ce an apare romanul?	1938.
În ce curent se încadrează?	Realism obiectiv de factură balzaciană, cu elemente clasice, romantice și moderne.
Care este tema principală?	Societatea burgheză bucureșteană de la începutul secolului XX, cu accent pe moștenire, familie, bani, iubire și formare.
Care sunt două trăsături realiste?	Veridicitatea cronotopului și personajele tipice în situații tipice.
Ce scenă folosești pentru temă?	Incipitul: Felix intră în casa lui Costache de pe strada Antim.
Ce altă scenă folosești pentru temă?	Boala lui Costache și lupta pentru moștenire.
Ce semnifică titlul?	Misterul Otiliei, imposibilitatea lui Felix de a o înțelege complet și tema feminității enigmatice.
Care este conflictul principal?	Conflictul social al moștenirii, completat de conflictul erotic Felix-Otilia-Pascalopol.
Cum este perspectiva narativă?	Obiectivă, la persoana a III-a, cu narator omniscient; Felix poate funcționa ca reflector.
Ce tip de personaj este Otilia?	Personaj principal, eponim, complex, feminin modern, enigmatic.
Statut social Otilia?	Orfană, studentă la Conservator, fiica celei de-a doua soții a lui Costache, aflată în tutela acestuia.
Statut moral Otilia?	Bună, sinceră, empatică, altruistă, corectă, atentă să nu blocheze destinul lui Felix.
Statut psihologic Otilia?	Sensibilă, rafinată, inteligentă afectiv, autonomă, cu spirit reflexiv și libertate interioară.
Trăsătura dominantă a Otiliei?	Aura enigmatică, produsă de libertate, spontaneitate și autocontrol.
Scenă pentru Otilia?	Refuzul de a purta doliu arată libertatea față de convenții.
Altă scenă pentru Otilia?	Venirea în camera lui Felix arată iubirea și luciditatea desprinderii.
Statut social Felix?	Orfan, student la Medicină, nepotul doctorului Sima, în tutela lui Costache.
Cum evoluează Felix?	De la imaturitate sentimentală la maturitate profesională și afectivă.
Episod pentru relația Felix-Otilia?	Scrisoarea de iubire: Felix trăiește grav, Otilia reacționează fluid și spontan.
Alt episod pentru relație?	Scena din camera lui Felix: iubire, dar diferență de viziune asupra viitorului.
Ce reprezintă Pascalopol în relație?	Protecția matură, rafinată și sigură, opusă iubirii adolescente a lui Felix.
Care este concluzia relației?	Iubirea nu se împlinește, dar îl maturizează pe Felix, iar Otilia rămâne enigma tinereții lui.
Mnemonic operă?	C.A.L.I.N. - Context, Avea, Lume burgheză, Inițiere, Narator.
Mnemonic personaj?	O.T.I.L.I.A. - Orfană, Tandrețe, Inteligență afectivă, Libertate, Inconsecvență aparentă, Autonomie.
Mnemonic relație?	S.C.F. - Scrisoarea, Camera, Finalul.